

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MANKAMASINING QARORI

20 22 yil « 28» sentabr

№ 536

Toshkent sh.

Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги умумий техник регламентни тасдиқлаш ҳақида

“Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, шунингдек, ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига ягона талабларни белгилаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Қўйидагиларни назарда тутувчи **Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги умумий техник регламент** (кейинги ўринларда – Техник регламент) ва уни жорий этиш схемаси 1 ва 2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин:

ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига қўйиладиган **умумий техник талаблар**;

ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларини **идентификация қилиш ва мувофиқликни баҳолашга қўйиладиган талаблар**;

ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг **мувофиқлик белгиси ва тамғасига қўйиладиган талаблар**.

Техник регламент расмий эълон қилинган кундан бошлаб ўн икки ой ўтгач амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ушбу қарор қабул қилинган кундан бошлаб, Техник регламент амалга киритилгунга қадар ёнғин хавфсизлигини таъминловчи ва ёнғин ўчириш воситаларини стандартлаштириш бўйича техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларни қўллашда уларнинг мажбурийлик хусусиятини бекор қилиш ва ихтиёрий қўлланилишини таъминлаш юзасидан белгиланган тартибда чоралар кўрсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Фавкулудда вазиятлар вазирлиги Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси билан биргаликда Техник регламентнинг мақсадлари, мазмуни ва уни қўллаш тартиби тўғрисида аҳоли, вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотлар ҳамда тадбиркорлик субъектларининг кенг хабардор қилинишини таъминласин.

4. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси фавкулудда вазиятлар вазири А.Х. Қўлдошев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2022 йил “28” сентябрдаги 536 -сон қарорига
1-илова

Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига қўйиладиган талаблар тўғрисида УМУМИЙ ТЕХНИК РЕГЛАМЕНТ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига қўйиладиган талаблар тўғрисида умумий техник регламент (кейинги ўринларда – Техник регламент) Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қўлланилиши ва бажарилиши мажбурий бўлган ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига, шунингдек ушбу воситаларни тамғалашга қўйиладиган талабларни белгилайди.

2. Ушбу Техник регламент ёнғинларнинг олдини олиш, юзага келиш хавфини камайтириш, ёнғин ривожланишини ва унинг хавфли омилларининг тарқалишини чеклаш, ёнғинни ўчириш, одамларни қутқариш, инсон ҳаёти ва (ёки) соғлиғини, юридик ва жисмоний шахсларнинг мол-мулкани ва атроф муҳитни ҳимоя қилиш, шунингдек ёнғин натижасида зиён келтириш ва (ёки) зарар етказиш хавфини пасайтириш учун мўлжалланган ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига нисбатдан қўлланилади.

3. Ушбу Техник регламент талаблари қўлланиладиган техник жихатдан тартибга солиш объектларининг рўйхати мазкур Техник регламентга иловада келтирилган.

Мазкур рўйхатга киритилган ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг мувофиқлигини баҳолаш, Ўзбекистон Республикасида мувофиқлиги тасдиқланиши шарт бўлган объектлар рўйхатлари асосида амалга оширилади.

2-боб. Атамалар ва таърифлар

4. Ушбу Техник регламентда қуйидаги атамалар ва таърифлардан фойдаланилади:

автоматик ёнғин ўчириш қурилмаси – ёнғин сигнализацияси тизими ёки қурилманинг ўзида ўрнатилган ёнғинни инсон аралашувисиз аниқловчи техник воситалар орқали қабул қилинган бошқарув сигналдан сўнг ўт ўчириш моддасининг узатилишини (чиқарилишини) ҳамда ёнғин тўғрисидаги сигнални ташқи занжирларга узатиб берилишини таъминловчи ёнғин ўчириш қурилмаси;

автоном ёнғин ўчириш қурилмаси – қувват манбалари ва бошқарув тизимларидан қатъи назар, автоматик тарзда ёнғинни аниқлаш ва ўчириш функцияларини бажарадиган ёнғин ўчириш қурилмаси;

автоном ёнғин ўчириш ускунаси – ёнғин ўчириш учун мўлжалланган, ёнғин хавфи омиллари таъсирида ишлаб кетиши ва ўт ўчириш моддасининг чиқарилишини таъминлайдиган стационар техник восита;

ёнғинни ўчиришнинг бирламчи воситалари – бошланғич даврида ривожланаётган ёнғин билан курашиш учун мўлжалланган ёнғин ўчириш воситалари;

ёнғин автоматикаси тизими – объектнинг ёнғин хавфсизлигини таъминлаш учун мўлжалланган ўзаро алоқа қилувчи ёнғин сигнализацияси, ёнғин тўғрисида хабар бериш, одамларни огоҳлантириш ва эвакуация қилиш, тутунга қарши шамоллатиш тизимлари ҳамда автоматик ёнғин ўчириш қурилмалари ва бошқа автоматик ёнғинга қарши ҳимоя техник ускуналари мажмуи;

ёнғин бошқарув асбоби – автоматик ёнғинга қарши ҳимоя воситаларининг (тизимларининг) ижрочи қурилмаларини бошқариш, улар билан алоқа линияларининг бутунлигини ва бошқариладиган ёнғин автоматик тизимининг иш режимини назорат қилиш учун мўлжалланган техник восита;

ёнғин қабул қилиш-назорат асбоби – ёнғин хабарлагичлар ва бошқа асбоблардан сигналларни қабул қилиш ва акс эттириш, ушбу техник восита ҳамда ёруғлик индикаторлари ва товушли сигнализаторлар ўртасидаги алоқа линияларининг бутунлигини ва ишлаш ҳолатини назорат қилиш, шунингдек, ёнғин ўчирувчи бошқарув асбобини ишга тушириш импульсини шакллантириш учун мўлжалланган техник восита;

ёнғинга қарши тўсиқ – хоналар, бинолар ва иншоотлар ўртасида ёнғин тарқалишини олдини олиш учун мўлжалланган ёнғин хавфсизлигини таъминлаш воситаси, меъёрланган оловбардошлик даражасига ва ёнғин хавфи синфига эга қурилиш конструкцияси, бинонинг хажмдор элементи ёки бошқа муҳандислик-техник восита;

ёнғинга қарши шкаф – ёнғин пайтида ишлатиладиган ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларини, шу жумладан одамларни ҳамда моддий бойликларни ҳимоя қилиш ва қутқариш воситаларини жойлаштириш ва бутлигини сақлаш учун мўлжалланган ёнғинга қарши анжом-ашёлар тури;

одамларни ёнғиндан хабардор ва эвакуация қилишни бошқариш тизими – одамларга ёнғин юзага келганлиги, эвакуация қилиш зарурлиги, эвакуация йўллари ва кетма-кетлиги тўғрисида хабар бериш учун мўлжалланган техник воситалар мажмуи;

ёнғин сигнализацияси ва эвакуацияни бошқариш тизими – ёнғин келиб чиқиши ва (ёки) эвакуация зарурати ва йўллари тўғрисида одамларга ўз вақтида маълумот бериш учун мўлжалланган ташкилий тадбирлар ва техник воситалар мажмуи;

ёнғин сигнализацияси тизими – ёнғинни аниқлаш, ёнғин, тизимнинг иш режимлари ҳақидаги ва бошқа маълумотлар, сигналларни шакллантириш, йиғиш, қайта ишлаш, рўйхатга олиш ва уларни белгиланган шаклда узатиш, шунингдек, ёнғинга қарши ҳимоя техник воситаларни, технологик, электротехник ва бошқа жиҳозларни бошқариш мақсадида сигналларни етказиб бериш учун (зарур бўлганда) мўлжалланган ўзаро алоқадор боғлиқликда қўлланиладиган техник воситалар мажмуи;

ёнғин ўчириш жиҳозлари – ёнғин ўчириш коммуникациялари таркибига кирувчи жиҳозлар, шунингдек, ушбу жиҳозларга техник хизмат кўрсатиш воситалари;

ёнғин ўчириш крани – ёнғинга қарши қувурга ўрнатилган ва улаш бошчаси билан жиҳозланган, беркитиш клапани ҳамда қўл дастакли ёнғин ўчириш енгидан (рукав) иборат тўплам;

ёнғин ўчириш қурилмаси – ўт ўчириш моддасини чиқариш йўли билан ёнғинни ўчиришга мўлжалланган стационар техник воситалар мажмуи;

ёнғин ўчириш мотопомпаси – ёнғин-техник жиҳозлар билан бутланган, индивидуал двигателдан ҳаракатланувчи мобил (тиркамали ёки кўчма) мотор-насосли агрегати;

ёнғин ўчириш нарвони – биноларнинг баланд қаватларидаги ёнғинларни ўчириш ва одамларни қутқариш мақсадида ёнғин ўчирувчиларни ва жиҳозларни юқори қаватларга кўтариш учун фойдаланиладиган, конструктив жиҳатдан кўндаланг таянч поғоналар орқали бир-бирига мустаҳкам уланган иккита параллел вертикал устундан иборат кўчма восита;

ёнғин ўчириш насоси – ҳаракатланувчи двигателнинг механик энергиясини ёнғинни ўчириш учун фойдаланиладиган суyoқ муҳит оқимини ҳосил қилувчи суyoқлик энергиясига айлантирадиган гидравлик машина;

ёнғин ўчирувчининг ўзини-ўзи қутқариш воситалари – кутилмаган вазиятларда ёнғин ўчирувчини хавфли зонадан мустақил равишда ёки мажбурий тарзда ҳаракатланиб хавфсизлигини таъминлайдиган техник воситалар;

ёнғин ўчирувчининг шахсий ҳимоя воситаси – ёнғин ўчирувчи киядиган (ишлатадиган) ва унга ёнғиннинг хавфли омиллари таъсирини олдини олувчи ёки камайтирувчи (ёнғин ўчирувчининг махсус ҳимоя кийими, ёнғин ўчирувчининг нафас олиш ва кўриш аъзолари, боши, қўллари ва оёқлари учун шахсий ҳимоя воситалари) шахсий ҳимоя воситалари;

ёнғин ўчоғи – ёнғиннинг дастлабки келиб чиқиш жойи;

ёнғин хабарчиси (оповещатель) – ёруғлик, товуш, нутқ сигнали (уларнинг комбинацияси) ёки инсоннинг сезги аъзоларига бошқа таъсирлар орқали, одамларга ёнғин ҳақида хабар бериш учун мўлжалланган техник восита;

ёнғин хабарлагичи (извещатель) – ёнғин оқибатида атроф муҳит жисмоний параметрларидаги ўзгаришларни кузатиш орқали ёнғинни аниқлаш ва (ёки) ёнғин ҳақида сигнални шакллантириб бериш учун мўлжалланган техник воситаси;

ёнғиннинг хавфли омиллари – одамларнинг шикастланишига, захарланишига ёки ҳалок бўлишига ва (ёки) моддий зарарга олиб келиши мумкин бўлган ёнғин омиллари таъсири;

ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситалари – ёнғиннинг олдини олиш, юзага келиши ва ривожланиши хавфини камайтириш, унинг хавфли омиллари тарқалишини чеклаш, ёнғинни ўчириш, одамларни қутқариш ва ёнғин оқибатларини бартараф этиш, одамларнинг ҳаёти ва (ёки) соғлиғи, мол-мулки ва атроф муҳитни ёнғиндан ҳимоя қилиш учун, шунингдек, ёнғин туфайли зарар кўриш ва (ёки) зарар етказиш хавфини камайтириш учун мўлжалланган воситалар;

ёнғин ҳақида хабарлар узатиш тизими – кўриқланадиган объект (объектлар)нинг марказлаштирилган кузатув пунктларида ёки ходим(лар) кечаю-кундуз навбатчилик олиб борадиган хоналарга алоқа каналлари орқали ёнғин ҳақида хабарлар узатиш ва қабул қилиш, шунингдек хизмат ва назорат-диагностика хабарларини, телебошқарув командаларни узатиш ва қабул қилишга (қайта алоқа канали мавжуд бўлганда) мўлжалланган техник воситалар тўплами;

ёнғиндан ҳимоя қилиш воситалари – одамларни ёнғиннинг хавфли омиллари таъсиридан, шу жумладан эвакуация пайтида ўзини-ўзи қутқариш ва қутқариш билан боғлиқ вазиятларда уларнинг хавфсизлигини ва ҳимоясини таъминловчи техник воситалар;

изоляцияловчи нафас олиш аппарати – нафас олиш ва кўриш аъзоларини ҳимоя қилувчи шахсий ҳимоя воситаси;

конструкциянинг оловбардошлилик даражаси (ёнғинга қарши тўсиқларнинг очик жойларини (проёмларини) тўлдирувчи қурилманинг) – стандарт синовлар шароитида аланга таъсири бошланиш вақтидан ушбу қурилма учун меъёрлар билан чегараланган ҳолатлардан бирининг бошланишигача бўлган вақт оралиғи;

қутқариш – одамларни уларни ҳаёти ва (ёки) соғлиғига ёнғиннинг хавфли омиллари таъсиди эҳтимоли мавжуд бўлганда хавфсиз ҳудудга, шу жумладан тегишли ҳимоя ва қутқарув техник воситаларидан фойдаланган ҳолда, яқка холда ёки жамоавий тарзда олиб чиқиб кетиш жараёни;

қутқарув воситалари – ёнғиннинг хавфли омиллари таъсири эҳтимоли бўлган жойлардан ва (ёки) улар билан боғлиқ ҳолатларда ҳамда эвакуация йўллари хавфли ёнғин омиллари оқибатида ёки бошқа сабабларга кўра тўсиб қўйилганда одамларни мустақил ёки мажбурий тарзда олиб чиқишни таъминлайдиган техник воситалари;

қўл ёнғин хабарлагичи – ёнғин ҳақида сигнални қўлда ишга тушириш учун мўлжалланган техник восита;

мобил ёнғин ўчириш воситалари – ёнғин ўчириш бўлинмалари шахсий таркиби томонидан ёнғин ўчириш ва авария-қутқарув ишларини амалга ошириш учун мўлжалланган ёнғин ўчириш транспорти ёки транспортда кўчириладиган машиналари (ёнғин ўчириш автомобиллари, вездеходлар, самолётлар, вертолётлар, поездлар, кемалар, мобил робототехник мажмуалар, мотопомпалар, мотоцикллар, квадроцикллар, квадрицикллар, трицикллар);

мобил робот – оператор томонидан масофадан бошқариладиган хавфли зоналарда одамнинг бевосита иштирокисиз (хавфли зонанинг ташқарисидан) ёнғинни ўчириш вазифаларини ва (ёки) бошқа турдаги авария-қутқарув ишларини бажарувчи мобил ёнғин ўчириш воситаси;

мобил робототехник комплекс – мобил робот ҳамда роботни масофадан бошқариш ва ишлатишни таъминловчи воситалар тизимидан иборат мажмуа;

модулли ёнғин ўчириш қурилмаси – ёнғин ўчириш вазифасини мустақил бажара оладиган бир ёки бир неча модуллардан иборат алоҳида объект (бино, бинонинг бир қисми ва (ёки) технологик ускуна)ни ўчириш учун мўлжалланган автоматик ёнғин ўчириш қурилмаси;

оловдан ҳимоя қилувчи восита – қурилиш материалларни ва қурилмаларни, кабель маҳсулотлари ва тўқимачилик материалларини оловдан ҳимоя қилиш учун мўлжалланган ҳамда оловбардошлик хусусиятига эга оловбардош таркиб (қоплама) ёки материал;

погонажли электромонтаж буюмлар – кабель ва симларни ўтказиш учун мўлжалланган ҳар хил геометрик шаклдаги кўндаланг кесимли электромонтаж арматураси (қувур, лоток, қутилар);

робототехник восита – хавфли ҳудудда инсоннинг бевосита иштирокисиз функционал вазифаларни, иш турлари ёки операцияларни бажарувчи техник восита;

роботлаштирилган ёнғин ўчириш қурилмаси – ахборот алоқа канали орқали боғланган икки ва ундан ортиқ роботларни, ёнғин чиққан жой координаталарини аниқловчи тизимни ва дастурий бошқарув комплексини ўз ичига олган ҳамда ёнғинни ўчириш ва қуршаб олиш учун мўлжалланган автоматик қурилмалар мажмуаси;

техник восита – ёнғин содир бўлганда хавфсизликни таъминловчи ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғинни ўчириш тизимлари (воситалари) таркибида ишлайдиган ускуна ва (ёки) асбоб;

тутунга қарши шамоллатиш тизими – ёнғинда бинолар ва иншоотларни тутун босиб кетиш хавфини, шунингдек ёнғиннинг одамларга ва моддий бойликларга таъсир этувчи хавфли омилларининг олдини олиш ёки чеклаш учун мўлжалланган ўзаро алоқада ишловчи техник воситалар мажмуи;

ўт ўчиргич – ўт ўчириш воситасини чиқариш ҳисобига ёнғин манбасини ўчириш учун мўлжалланган, қўлда ёнғин ўчоғига етказиладиган ва ишга тушириладиган, олиб юриладиган ёки кўчма ҳаракатланувчи қурилма;

ўт ўчириш моддаси – ёнишни тўхтатиш учун шароит яратишга имкон берувчи физикавий ва кимёвий хусусиятларга эга бўлган модда;

эвакуация – одамларнинг уюшган тарзда ёнғиннинг хавфли омиллари таъсири эҳтимоли мавжуд бўлган хоналардан бевосита ташқарига ёки хавфсиз ҳудудга мустақил ҳаракатланиб чиқиб кетиш жараёни.

3-боб. Техник жиҳатдан тартибга солинадиган объектларга талаблар

5. Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситалари ёнғиннинг олдини олишни, содир бўлиш хавфини камайтиришни, ёнғин ривожланиши ва унинг хавфли омиллари тарқалиб кетишини чеклашни, ёнғинни ўчиришни, одамларни қутқаришни, инсон ҳаёти ва (ёки) соғлиғи, мол-мулки ва атроф муҳитни ёнғиндан ҳимоя қилишни, шунингдек ёнғин оқибатида зиён келтириш ва (ёки) зарар етказиш хавфини камайтиришни таъминлаши керак.

6. Ўт ўчириш воситалари ёнғинни ушбу воситаларни узатиш хусусиятларига ва ўчириш тактикасига мувофиқ ҳолда юза (локал-юза) ва (ёки) ҳажмий (локал-ҳажмий) усулда ёнғин ўчиришни таъминлаши керак.

7. Ўт ўчириш воситалари ўзаро таъсири янги ёнғин ёки портлаш ўчоқлари юзага келиш хавфини келтириб чиқармайдиган материалларни ўчириш учун қўлланиши керак.

8. Ўт ўчириш воситаларини ташиш ва сақлаш жараёнида уларнинг ёнғин ўчириш учун зарур бўлган хусусиятлари сақланиб қолиши шарт.

9. Оловдан ҳимоя қилиш воситалари ҳимояланадиган объектларнинг ёнғин хавфи камайтирилишини ва (ёки) меъёрланган даражада оловбардошлиги оширилишини таъминлайдиган ёнғинга қарши самарадорликка эга бўлиши керак.

10. Оловдан ҳимоя қилувчи воситаларга оид техник ҳужжатлар ушбу воситаларни қўллаш соҳасини белгиловчи хос техник кўрсаткичлар, юзани тайёрлаш усули, грунтровка турлари ва маркалари, ҳимоя қилинадиган юзани қоплаш усули, қуритиш шароитлари, ушбу маҳсулотларнинг оловдан ҳимоя қилиш ёнғинга қарши самарадорлиги, салбий иқлим таъсирига қарши ҳимоя усули, қопламасидан фойдаланиш муддати ва шароитлари, оловдан ҳимоя қилиш ишларини олиб боришда хавфсизлик чоралари, шунингдек ташиш ва сақлаш тартиби ҳақидаги маълумотларни ўз ичига қамраб олган бўлиши керак.

11. Темир конструкцияларни ва (ёки) темир-бетон конструкцияларни оловдан ҳимоя қилувчи воситаларнинг техник ҳужжатларида талаб қилинган оловдан ҳимоя қилиш самарадорлигига эришиш учун зарур бўлган оловдан ҳимоя қилиш қопламининг қалинлиги ва оловдан ҳимоя воситасининг сарфи, қуруқ қолдиғи, зичлиги, динамик қовушқоқлиги, ёпишқоқлиги ва оловдан ҳимоя қилувчи самарасининг сақланиш муддати ҳақида қўшимча маълумотлар акс эттирилади.

Оловдан ҳимоя қиладиган қатлам юзасига декоратив кўриниш бериш ёки уни салбий иқлим таъсирига чидамлилигини ошириш учун қўшимча қоплама қўлланилиши мумкин. Бундай ҳолатда оловдан ҳимоя қилиш самарадорлиги қўшимча қопламани инобатга олган ҳолда кўрсатилиши керак.

12. Кабелларни оловдан ҳимоя қилиш воситаларининг техник ҳужжатларида талаб қилинадиган оловдан ҳимоя қилиш самарадорлигига эришиш учун зарур бўлган оловдан ҳимоя қилувчи қопламининг қалинлиги ва оловдан ҳимоя воситасининг сарфи, қуруқ қолдиғи ва қўлланилиш соҳаси (восита қўлланилаётган кабеллар ташқи қобиғининг турлари учун) ҳақидаги маълумотлар акс эттирилади.

13. Ёғоч ва унинг асосидаги материалларни оловдан ҳимоя қилиш воситалари учун техник ҳужжатларда воситаларнинг оловдан ҳимоя қилиш самарадорлик гуруҳи, таркибнинг зичлиги ва улар сарфланадиган майдон бирлиги ёки ҳажми бўйича кўрсатилади (қўллаш усулига қараб). Агар ишлаб чиқарувчи ёғоч ва унинг асосидаги материаллар учун оловдан ҳимоя қилиш маҳсулотларининг хизмат муддати 1 йилдан ортиқ этиб белгилаган бўлса, унинг эскиришга чидамлилиги синовлар билан тасдиқлаш керак.

14. Нометалл материаллардан тайёрланган поғонажли электромонтаж буюмлар иссиқликка чидамли, қиздирилган симдан ўт олишга чидамли, очиқ аланга таъсирига чидамли ҳамда кабелларни биттадан ёки гуруҳ қилиб ётқизилганда ёниш тарқалишга чидамли бўлиши керак.

15. Ўт ўчиргичлар модели ёнғин ўчоқларини ўчиришни таъминлаши керак.

Олиб юриладиган ва кўчма ҳаракатланувчи ўт ўчиргичлар қурилмавий элементларининг мустаҳкамлик хусусиятлари бундай ўт ўчиргичларни ёнғин ўчиришда қўллаш вақтида хавфсизликни таъминлаб бериши керак.

16. Ёнғин ўчириш кранлар ва клапанлар бир киши томонидан очиш имкониятини ва ёнғинга қарши сув таъминоти тизимидан сувни талаб этилган норматив сарфлар меъёрида узатилишини таъминлаб бериш керак.

Ёнғин ўчириш кранларининг улаш қурилмалари ёнғин-қутқарув бўлимлари томонидан фойдаланиладиган ёнғин ўчириш энглари уланишини таъминлаши керак.

17. Ёнғинга қарши шкафларда улардан фойдаланиш мақсадига қараб бирламчи ёнғин ўчириш воситалари, жиҳозлари, шахсий ҳимоя ва қутқарув воситалари жойлаштирилиши ва сақланиши керак.

Ёнғинга қарши шкафларнинг конструкцияси уларда жойлашган техник воситалардан тез ва хавфсиз фойдаланиш имкониятини таъминлаши керак.

Ёнғинга қарши шкафлар ёнмайдиган материаллардан тайёрланган бўлиши керак.

Ёнғинга қарши шкафларнинг ташқи безатилиши ва улар ичидаги жиҳозлар ҳақидаги маълумотлар ушбу шкафларга жойлаштирилган техник воситалар мавжудлиги ва уларнинг таркиби ҳақида тезкор хабардор қилиш имконини бериши керак.

18. Мобил ёнғин ўчириш воситалари қуйидаги функциялардан бири ёки бир нечтасининг бажарилишини таъминлаши керак:

а) ёнғин жойига ёнғин-қутқарув бўлинмалари шахсий таркиби, ўт ўчириш моддалари, ёнғин ўчириш ускуналари, ёнғин ўчирувчиларнинг шахсий ҳимоя ва ўзини-ўзи қутқариш воситалари, ёнғин ўчириш жиҳозлари, одамларни қутқарув воситаларини етказиб бериш;

б) ёнғин зонасига ўт ўчириш воситаларини етказиб бериш;

в) ёнғин ўчириш билан боғлиқ авария-қутқарув ишларини амалга ошириш;

г) ёнғин-қутқарув бўлинмалари томонидан бажариладиган ишлар хавфсизлигини таъминлаш.

19. Ёнғин ўчириш мотопомпалари сув таъминоти тармоғи, сиғимлар ва (ёки) очик сув манбаларидан ёнғинларни ўчириш учун талаб этиладиган сарф ва ишчи босим билан сув олишни ва узатишни таъминлаши керак.

Олиб юриладиган ёнғин ўчириш мотопомпаларининг конструкцияси тузилиши икки нафар оператор томонидан кўтариб бориш ва ерга (сув сатҳига) ўрнатиш имкониятини таъминлаши керак.

Тиркамали ёнғин ўчириш мотопомпалари стационар равишда тиркамаларга ўрнатилган бўлиши керак. Тиркамаларнинг тузилиши ёнғин ўчириш мотопомпаларини ёнғин жойига етказиш вақтида хавфсизликни ҳамда уларнинг сув олиш ва узатиш вақтида барқарор жойлашувини таъминлаши керак.

20. Мобил ёнғин ўчириш воситаларидаги марказдан қочма ёнғин ўчириш насослари сув, кўпик ҳосил қилувчи модданинг сувли аралашмасини талаб қилинадиган (меъёрда) сарф ва ишчи босим билан узатиб беришни таъминлаш керак.

21. Мобил ёнғин ўчириш воситаларидаги марказдан қочма ёнғин ўчириш насослари, конструктив хусусиятлари ва асосий параметрларидан келиб чиқиб, қуйидагиларни таъминлаб бериши керак:

а) нормал босимда сув ва ўт ўчириш аралашмаларини узатиб беришни;

б) юқори босимда сув ва ўт ўчириш аралашмаларини узатиб беришни;
в) нормал ва юқори босимда сув ва ўт ўчириш аралашмаларини бир вақтда етказиб беришни;

г) очик сув манбаларидан сув олиш (тортиш)ни.

22. Ёнғин автоматик тизими таркибида ишлайдиган техник воситалар, уларнинг қўлланилишига қараб, қуйидаги функциялардан бирини ёки бир нечтаси бажарилишини таъминлаши керак:

а) ёнғинни автоматик равишда аниқлашни, ёнғин ҳақидаги сигналини автоматик тарзда, автоматик ва (ёки) қўлда ёқиш;

б) ёнғин ҳақида навбатчи ходимларни хабардор қилиш;

в) одамларни ёнғин ҳақида хабардор қилиш ва эвакуация қилишни бошқарув техник қурилмаларига, эвакуация қилишга мўлжалланган ёритиш мосламаларини ёқиш, ёнғиндан ҳимоя қилиш тизимлари (ёнғинни ўчириш, тутунга қарши шамоллатиш) бажарув қурилмаларига бошқарув сигналларини юбориш;

г) муҳандислик ва технологик жиҳозларни бошқариш сигналларини шакллантириш;

д) ёнғин автоматик тизимлари таркибида ишлайдиган алоҳида техник қурилмалар орасидаги алоқа линияларида носозликлар юзага келганлиги тўғрисида навбатчи ходимларни хабардор қилиш.

23. Ёнғин автоматик тизимларининг таркибида ишлайдиган техник воситаларининг бир-бири билан, шунингдек ўзаро алоқада ҳаракатланувчи бошқа техник воситалар билан электр ва ахборот алмашуви бўйича ўзаро мослигини таъминлаши керак.

24. Ёнғин автоматик тизимларининг таркибида ишлайдиган техник воситалар, юқори ҳарорат ва намлик шароитларида, шунингдек механик таъсирлар пайтида ҳам ишлаш хусусиятини сақлаб қолиши керак.

25. Ёнғин сигнализацияси тизимлари таркибида ишлайдиган техник воситалар уларнинг қўлланилишига қараб қуйидаги функциялардан бирини ёки бир нечтасини таъминлаши керак:

а) ёнғинни аниқлашни;

б) ёнғин ҳақида, ёнғин сигнализацияси тизимининг иш режимлари тўғрисидаги, сигналларни, берилган усулда узатишни шакллантиришни, йиғишни, қайта ишлашни, рўйхатга олишни ва узатишни;

в) ёнғинга қарши ҳимоялаш техник воситаларини, технологик, электр ва бошқа асбоб-ускуналарни бошқариш учун сигналлар юборишни.

26. Ёнғин ҳақида хабар узатиш тизимларининг таркибида ишлайдиган техник воситалар қуйидагиларни таъминлаши керак:

а) объектдаги ёнғин автоматикаси тизими томонидан қайд қилинган ёнғин ва носозликлар ҳақидаги огоҳлантириш хабарларини алоқа линияси (линиялари) орқали марказлаштирилган кузатув пультага узатишни;

б) объектдаги ёнғин автоматикаси тизими ва марказлаштирилган кузатув пульти орасидаги алоқа линияларининг созлиги устидан автоматик тарздаги назоратни.

27. Ёнғинда одамларни хабарлаш ва эвакуациясини бошқариш тизимларининг таркибида ишлайдиган техник воситалар, ёнғин ҳақида одамларни эвакуация қилиш учун зарур бўлган вақт давомида хабар бериб туришини ҳамда эвакуация йўллари ва усуллари ҳақида қўшимча маълумотларни узатишни таъминлаши керак.

28. Ёнғинда одамларни хабарлаш ва эвакуациясини бошқариш тизимларининг таркибида ишлайдиган техник воситалар ёнғин ҳақида қуйидаги усуллар ёки уларнинг ҳар қандай мақбул комбинацияларидан бири орқали одамларни хабардор қилишни таъминлаши керак:

одамлар доимий ёки вақтинча бўладиган биноларнинг барча хоналарига ёруғлик, товуш ва (ёки) нутқ сигналларини узатиш;

эвакуация қилишнинг зарурлиги, эвакуация йўллари тўғрисидаги, ҳаракат йўналиши ва бошқа одамлар хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин содир бўлганда ваҳима келиб чиқишининг олдини олишга қаратилган ҳаракатлар ҳақида махсус ишлаб чиқилган матнларни трансляция қилишни;

якка хабарлаш сигналларини узатиб бериш (ёруғлик, товуш, вибрацион хабарлаш сигналлари ва сигналларни қайта узатиб берувчи персонал алоқа қурилмалари ёрдамида);

меъёрланган вақт давомида эвакуация йўлларидаги ёнғин хавфсизлиги белгиларини ёритишни;

ёнғин автоматикаси сигнали орқали эвакуация (авариявий) ёритгичини ёқиш;

эвакуация учун мўлжалланган чиқиш эшикларининг қулфларини масофадан очиш;

ёнғин (диспетчерлик) постини ва одамларни ёнғин ҳақида хабар қилиш зоналари алоқа билан таъминлашни;

эвакуация пайтида одамларни хабардор қилишнинг бошқа усуллари.

Ёнғин ҳақида хабарлаш сигналлари бошқа мақсадлардаги сигналлардан фарқ қилиши керак.

Ёнғин хабарчи зарурий ҳолларда электр тармоғига, шунингдек бошқа зарур алоқа линияларига ажратувчи мосламалардан фойдаланмаган холда уланиши керак. Овоз ва нутқ сигналларини узатувчи ёнғин хабарчилари товушнинг баландлик даражасини ўзгартириш имконига эга бўлмаслиги керак.

29. Автоматик ёнғинни ўчириш қурилмаларининг таркибида ишлайдиган техник воситалар (шу жумладан, автоном ёнғин ўчириш қурилмалари, модулли ёнғин ўчириш қурилмалари, роботлаштирилган ёнғин ўчириш

қурилмалари) уларнинг қўлланилишидан келиб чиқиб, ёнғинни аниқлаш, ёнғин сигналини ташқи тармоқларга узатиш ва талаб қилинадиган (меъёрланган) хусусиятга эга ўт ўчириш моддасининг ёнғин зонасига узатилишини (чиқаришни) таъминлаши керак.

Автоном ёнғин ўчириш қурилмаларининг таркибида ишлайдиган техник воситалар юқорида кўрсатилган функцияларни бажарилишини, ташқи қувват манбалари ва бошқарув тизимлари мавжудлигидан қатъи назар таъминлаши керак.

30. Роботлаштирилган ёнғин ўчириш қурилмалари ва уларнинг таркибида ишлайдиган техник воситалар қуйидаги вазифалар бажарилишини таъминлаши керак:

а) аланга ўчоғини аниқлаш;

б) талаб қилинадиган (меъёрланган) хусусиятга эга ўт ўчириш моддасининг ёнғин зонасига узатилишини таъминлаш (узатиш интенсивлиги, кўпикнинг карралиги ва бошқалар).

31. Автоном ёнғин ўчириш қурилмалари бир ёки бир неча ёнғин омиллари таъсирида ишлаб кетганида талаб қилинадиган (меъёрланган) хусусиятга эга ўт ўчириш воситасининг узатилишини (чиқарилишини) таъминлаши керак.

32. Мобил робототехник комплекс-мажмуалар инсоннинг бевосита иштирокисиз авария-қутқарув ишлари бажариладиган зоналарга етиб боришини ва хавфли зонада талаб қилинадиган (меъёрланган) хусусиятга эга ўт ўчириш моддасини узатиб бериш орқали ёнғин ўчириш функцияларни ва (ёки) бошқа турдаги авария-қутқарув ишларни бажарилишини таъминлаши керак.

33. Ёнғин ўчирувчиларнинг шахсий ҳимоя воситалари ёнғин-қутқарув бўлинмалари шахсий таркибини ёнғинни ўчириш, авария-қутқарув ишларини бажариш ва (ёки) фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш вақтида ёнғиннинг хавфли омиллари ва салбий иқлим таъсирларидан ҳимоя қилиши керак.

34. Ёнғин ўчирувчиларнинг шахсий ҳимоя воситалари қаторига қуйидагилар киради:

а) ёнғин ўчирувчиларнинг нафас олиш ва кўриш органлари учун шахсий ҳимоя воситалари;

б) ёнғин ўчирувчиларнинг махсус ҳимоя кийимлари;

в) ёнғин ўчирувчининг қўллари, оёқлари ва боши учун шахсий ҳимоя воситалари.

35. Ёнғин ўчирувчиларнинг шахсий ҳимоя воситалари эргономик жиҳатдан бир-бирига мос келиши ҳамда кўриш имконияти пасайган шароитда ёнғин ўчирувчиларни визуал кузатиш ва қидиришга имкон берувчи ёруғлик-сигнал элементларига эга бўлиши керак.

36. Нафас олиш ва кўриш органлари учун шахсий ҳимоя воситалари ва улар таркибида ишлайдиган техник воситалар, нафас олиш қийин ва кўз шиллиқ пардасини безовта қиладиган муҳитда ишлаётган ёнғин ўчирувчининг ҳимоясини таъминлаши керак.

37. Ёнғин ўчирувчиларнинг нафас олиш ва кўриш органларини ҳимояловчи шахсий ҳимоя воситалари, уларнинг ишлаш принципи ва қўлланилиш шароитларига кўра қуйидагиларга бўлинади:

а) ҳар қандай ёнғинни ўчириш учун – ёнғин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратлар (сиқилган ҳаво, сиқилган кислород билан);

б) очик ҳавода табиий ёнғинларни ўчириш учун – ёнғин ўчирувчиларнинг филтрли нафас олиш ва кўриш органларини ҳимояловчи шахсий ҳимоя воситалари;

в) ёнғин ўчирувчилар ўзини-ўзи қутқариши учун – ёнғин ўчирувчиларнинг ўзини-ўзи қутқариш учун мўлжалланган изоляцияловчи воситалар.

38. Ёнғин ўчирувчиларнинг нафас олиш ва кўриш органларини ҳимояловчи шахсий ҳимоя воситалари ҳамда улар таркибида ишлайдиган техник воситалар термик ва механик таъсирларга, салбий иқлим таъсирларига чидамли, шунингдек эргономик-қулай ва ҳимоя кўрсаткичларига (ёнғин ўчириш, фавқулодда ҳолат оқибатларини бартараф этиш, авария-қутқарув ишларини амалга ошириш, одамларни қутқариш тактикасини ҳамда ёнғин ўчирувчилар ва қутқарувчилар учун хавфсиз меҳнат шароитларини таъминлашни ҳисобга олган ҳолда) эга бўлиши керак.

39. Ёнғин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратлари (сиқилган ҳаво, сиқилган кислород билан) инсон нафас олиш жараёнида юз қисмидаги ниқоб ости қисмида ортиқча босимни сақлаб туришни таъминлаши керак.

Сиқилган ҳавода ишлайдиган ёнғин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратларининг номинал ҳимоялаш иш вақти (ўпка вентиляцияси 30 l/min деб ҳисоблаганда) 60 дақиқадан кам бўлмаслиги керак.

Сиқилган кислородда ишлайдиган ёнғин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратларининг номинал ҳимоялаш иш вақти (ўпка вентиляцияси 30 l/min деб ҳисоблаганда) 240 дақиқадан кам бўлмаслиги керак.

40. Ёнғин ўчирувчиларнинг нафас олиш ва кўриш органларини ҳимояловчи шахсий ҳимоя воситаларининг конструктив ечимлари нафас олиш аралашмаси билан тўлдирилган баллонларни ва (ёки) регенератив (қайта тикловчи) патронларни (брикетларни) тезкорлик билан алмаштириш (махсус анжомлардан фойдаланилмаган ҳолда) имкониятини назарда тутиш керак.

41. Ёнфин ўчирувчиларнинг ўзини-ўзи қутқариш изоляцияловчи воситалари ёнфин ўчирувчиларнинг нафас олиш ва кўриш органларининг ёнфинларнинг хавфли омилларидан 25 дақиқадан кам бўлмаган вақт давомида ҳимоясининг керакли даражасини таъминлаши зарур. Ёнфин ўчирувчиларни ўзини-ўзи қутқариш изоляцияловчи воситалари термик ва механик таъсирларга, салбий иқлим таъсирларга чидамлик, шунингдек, эргономик ва ҳимоя кўрсаткичларига (ёнфин ўчирувчиларни ёнфин вақтида ажралиб чиқаётган захарли моддалардан ҳимоялашни ҳисобга олган ҳолда) эга бўлиши керак.

42. Ёнфин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратларининг баллонларини тўлдириш учун компрессор ускуналари, махсус хоналарда, шунингдек очик жойларда стационар ўрнатилган ҳолда сиқилган ҳаво ва (ёки) кислород билан тўлдириб бериш имкониятини таъминлаши керак.

Ёнфин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратларининг баллонларини ҳаво билан тўлдириш компрессорларининг ишчи босими 29,4 МРа дан кам бўлмаслиги, кислород билан тўлдириш компрессорлариники эса – 20,0 МРа дан кам бўлмаслиги керак.

Стационар компрессор қурилмаларининг ҳаво ўтказгич қувурлари ва газ қувурларининг тузилиши ҳамда улардан хавфсиз фойдаланиш қоидалари талабларига жавоб бериши шарт.

Ёнфин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратларининг баллонларини тўлдириш компрессорлари қуйидаги иқлим шароитида фойдаланиш учун мўлжалланган бўлиши керак:

кўчма ва стационар – атроф муҳитнинг плюс 5° С дан плюс 40° С гача ҳароратида;

мобил – атроф муҳитнинг минус 50°С дан плюс 50°С гача бўлган ҳароратида.

43. Ёнфин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратларини текшириш учун мўлжалланган қурилмалар ёнфин-қутқарув бўлинмаларининг газ ва тутундан ҳимоялаш хизматининг стационар постлари ва (ёки) автомобиллари, шунингдек хизмат кўрсатиш марказларида сиқилган ҳаво ва (ёки) кислород билан нафас олиш аппаратларининг статик ёки динамик техник параметрлари тегишли синовлардан ўтказилишини таъминланиши керак.

Ёнфин ўчирувчиларнинг изоляцияловчи нафас олиш аппаратларини текшириш учун мўлжалланган қурилмалар изоляцияловчи нафас олиш аппаратларининг статик синовларини ҳаво ҳарорати + 5°С дан + 40°С гача бўлган диапазонда ўтказилишини таъминлаши керак.

Ёнфин ўчирувчиларни изоляцияловчи нафас олиш аппаратларини текшириш учун мўлжалланган қурилмалар, изоляцияловчи нафас олиш аппаратларни динамик синовларини, ўпка вентиляцияси 30 дан 100 dm³ × min⁻¹ гача (сиқилган ҳаво билан тўлдирилган изоляцияли нафас олиш аппаратлари учун) ва 30 дан 85 dm³ × min⁻¹ гача (сиқилган кислород

билан тўлдирилган изоляцияли нафас олиш аппаратлари учун) тавсифланган нафас олиш режимида таъминлаши керак.

44. Ёнгин ўчирувчиларнинг махсус ҳимоя кийимлари қуйидагиларга бўлинади:

умумий мақсадлар учун ёнгин ўчирувчиларнинг махсус ҳимоя кийимлари;

ёнгин ўчирувчиларни юқори иссиқлик таъсиридан ҳимояловчи махсус кийимлари;

ёнгин ўчирувчиларни изоляцияловчи турдаги махсус ҳимоя кийимлари;

ёнгин ўчирувчиларнинг термочидамли ички кийими;

ёнгин ўчирувчилар учун шлемтаглиги.

Ёнгин ўчирувчиларнинг махсус ҳимоя кийимлари ёнгин ўчирувчиларни ёнгиннинг хавфли омиллари ва салбий иқлим таъсирларидан ҳимояланишини таъминлаши керак, бунда уларнинг ҳимоя даражаси ёнгин ўчирувчилар учун хавфсиз меҳнат шароитини таъминлаш талабларига мувофиқ белгиланадиган кўрсаткичлар билан тавсифланади.

Ёнгин ўчирувчиларнинг махсус ҳимоя кийимларининг конструктив ечимлари кийимнинг ички қисмига ўт ўчириш моддаларининг киришини тўсиш ва уларни тезкорлик билан ечиш, нафас олиш аппаратлари баллонларидаги босимни назорат қилиш, маълумотларни қабул қилиш ва узатиш (эшитиш, кўриш ёки махсус қурилмалар ёрдамида) имконини таъминлаши керак.

Изоляцияловчи турдаги ёнгин ўчирувчилар махсус ҳимоя кийимларининг конструкцияси бундай махсус кийимда ишлаётган ёнгин ўчирувчи учун хавфсиз меҳнат шароитларини таъминлаш мақсадида кийим остида ортиқча ҳаво босимини етарли даражада сақлаб туришни таъминлаш керак.

Хавфли объектлардаги ёнгинларни ўчиришда ишлатиладиган изоляцияловчи турдаги махсус ҳимоя кийими инсон терисининг қопламаси ва ички аъзоларига агрессив ва (ёки) радиоактив моддаларнинг тегишидан ҳимоя қилиши керак.

Радиация хавфи юқори бўлган объектларда ёнгин ўчириш ва авария-қутқарув ишларини бажаришда фойдаланиладиган изоляцияловчи турдаги махсус ҳимоя кийими ёнгин ўчирувчиларни ионловчи нурланиш таъсиридан ҳимоя қилиши керак, бунда 2 MeV (манба Sr90) дан кўп бўлмаган энергияга эга бета – нурланишнинг ташқи таъсирининг сусайиш коэффициенти камида 150, энергияси 122 keV (манба Co57) бўлган гамма – нурланишнинг ташқи таъсирининг сусайиш коэффициенти камида 5,5 бўлиши керак.

45. Ёнѓин ўчирувчиларнинг махсус ҳимоя кийимлари билан ишлатиладиган шлемтаглиги ва термочидамли ички кийим, ёнѓин ўчириш ва фавқулодда вазиятларни бартараф этиш билан боѓлиқ ҳар қандай ишларни бажаришда зарур эргономик ва физиологик-гигиеник даражани таъминлаши керак.

46. Бошни ҳимояловчи шахсий ҳимоя воситалари (ёнѓин ўчирувчиларнинг каскалари) ёнѓинларни ўчириш, фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш ва авария-қутқарув ишларини бажариш пайтидаги сув, механик, иссиқлик ва кимёвий таъсирлардан ҳамда салбий иқлим таъсирларидан ҳимоя қилиши керак.

47. Ёнѓин ўчирувчининг қўлларини ҳимояловчи шахсий ҳимоя воситалари, ёнѓинларни ўчириш, фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш ва авария-қутқарув ишларини бажариш пайтида қўлларни ўт ўчириш моддаларидан, иссиқлик ва механик таъсирлардан ҳимоя қилинишини таъминлаши, шунингдек зарур эргономик хусусиятларга эга бўлиши керак.

48. Ёнѓин ўчирувчининг оёқларини ҳимоялаш шахсий ҳимоя воситалари:

ёнѓинларни ўчириш, фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш ва авария-қутқарув ишларини бажариш пайтида сув, механик, иссиқлик, кимёвий таъсирлардан оёқларни ҳимоялашни таъминлаши;

ёнѓинларни ўчириш, фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этиш ва авария-қутқарув ишларини бажариш пайтида салбий муҳит таъсиридан ҳимоялашни таъминлаши;

зарур эргономик хусусиятларга эга бўлиши керак.

49. Одамларни ёнѓин пайтида юқори қаватлардан қутқариш воситалари қуйидаги ҳаракатларни таъминлаши ва имкониятларга эга бўлиш керак:

одамларнинг ҳаётига (соғлиѓига) таҳдид қилувчи ёнѓиннинг хавфли омиллари пайдо бўлганда, улар мустақил равишда ҳаракат қилган ҳолда хавфсиз ҳудудга чиқиб кетишини;

ёнѓин пайтида одамларни қутқариш ва мустақил равишда пастга тушиш жараёнида зарур эҳтиёт чораларини таъминлаб берилишини;

ёнѓин ўчирувчилар юқори қаватларда ишлаш ва мустақил равишда пастга тушиш вақтида эҳтиёт чораларини таъминлаб берилишини.

50. Ёнѓин пайтида одамларни юқори қаватлардан қутқариш воситалари:

ишлатишга доимий шай ҳолатда бўлиши;

ишончлилиқ талаби даражасида (ишчи ҳарорат қийматлари доирасида статик ва динамик юкламалар ҳамда иссиқлик ва очиқ олов таъсирида) бўлиши;

махсус тайёргарликка эга бўлмаган одамлар томонидан фойдаланиш учун тушунарли, содда ва хавфсиз бўлиши;

ёнғин ва бошқа фавқулодда вазиятлар пайтида одамларни уларни ҳаётига (соғлиғига) таҳдид қилувчи хавфли омиллар пайдо бўлганида одамларни мустақил ҳамда мажбурий равишда якка ёки жамоавий тарзда хавфсиз ҳудудга олиб чиқишни таъминлаш керак.

51. Одамларни ёнғин пайтида юқори қаватлардан қутқариш воситалари қуйидагича таснифланади:

а) ҳаракат йўналиши бўйича:

кўтарувчи-туширувчи;

туширувчи;

б) ўрнатиш ва жойлашиш усулига кўра:

стационар;

мобил;

кўчма;

в) қурилиш ва фойдаланиш босқичлари билан ўзаро алоқаси бўйича:

архитектура-режалаштириш ечимларида назарда тутилмаган;

олдиндан архитектура-режалаштириш ечимларида назарда тутилган;

г) конструктив ечими бўйича:

ёнғин ўчирувчиларнинг арқонли-туширувчи қурилмалари;

ёнғин-қутқарув енглари;

сакраладиган ёнғин-қутқарув қурилмалари;

ёнғин-қутқарув траплари;

ёнғин ўчириш кўл нарвонлари;

осма ёнғин-қутқарув нарвонлари;

ёнғин-қутқарув арқонлари, ёнғин-қутқарув камарлари, ёнғин карабинлари;

агрегатли комбинацияланган (шу жумладан, қутқарув-лифт қурилмалари);

д) иш унумдорлиги бўйича:

индивидуал (шу жумладан бир марталик);

гуруҳли (жамоавий);

е) бошқарув усули бўйича:

тушиш тезлигини қўлда ўзгартириш имкони мавжуд;

тушиш тезлигини автоматик тарзда ўзгартириш имкони мавжуд;

ж) тушириш баландлиги бўйича:

тушириш баландлиги чекланган;

тушириш баландлиги чекланмаган;

52. Ёнғинларда махсус ишларни амалга ошириш учун мўлжалланган анжомлар, уларнинг қўлланилиш функциясига қараб қуйидагиларни бажара олиши керак:

а) кесиш ва тишлашни (шу жумладан, металл профиллар ва қурилиш конструкцияларининг элементларини);

б) ҳар хил қурилиш конструкцияларини кўтаришни, кўчиришни ва маҳкамлашни;

в) ораликлар ва туйнукларни ёриб ўтишини, қурилиш конструкциялари ва материалларини майдалашни;

г) ҳар хил металл конструкцияларни очиш (шу жумладан, эшик ва деразаларини);

д) ҳар хил диаметрли қувурлардаги тешикларни беркитишни, сиғимлар ва қувурлардаги тешикларни ёпишни.

53. Ёнғинларда махсус ишларни амалга ошириш учун мўлжалланган анжомлар уларнинг ҳаракат механизмларига инсон танасининг қисмлари ёки кийимларининг тасодифий кириб қолишига йўл қўймайдиган хавфсизлик мосламалари билан жиҳозланган бўлиши керак.

Ёнғинларда махсус ишларни бажариш учун мўлжалланган анжомларнинг бошқарув органлари уларда жойлаштирилган маълумотлар нотўғри талқин қилинишини истисно этувчи кўрсаткичлар билан таъминланган бўлиши керак.

Ёнғинларда махсус ишларни бажариш учун мўлжалланган анжомларнинг бир-бирига уланиш бўғинлари, калит ва бошқа чилангарлик анжомларидан фойдаланмаган ҳолда қўлда тез ва ишончли уланишини таъминлаши керак.

54. Ёнғин ўчирувчиларнинг қўшимча анжомлари (ёнғин ўчирувчилар фонарлари, тепловизорлари, радиомаяклар, товушли маяклар) уларнинг қўлланилиши функциясига қараб, ёнғин жойини ёритишни, ёнғин ўчоқлари ва тутунли муҳитда одамларни қидиришни, ёнғин ўчирувчилар турган жойини белгилашни, шунингдек ёнғин ўчириш жараёнида бошқа турдаги ишлар амалга оширилишини таъминлаши керак. Шу билан бирга, анжомлар ушбу функцияларни таъминлаб бериш даражаси авария-кутқарув ишларининг бажарилиш учун талаб қилинадиган кўрсаткич хусусиятларидан келиб чиқиш керак.

55. Ёнғин ўчириш жиҳозлари, ёнғин ўчириш тактикасига мувофиқ ёнғин бўлаётган жойга ўт ўчириш моддаларини талаб этиладиган ишчи босим ва сарфи билан узатиш имкониятини таъминлаши керак.

56. Ёнғин ўчириш гидрантлари ташқи сув таъминоти тармоқларига ўрнатилиши ва ёнғин ўчириш мақсадлари учун сув олиб беришни таъминлаши керак.

57. Ёнғин ўчириш колонкалари, сув таъминоти тармоқларидан сув олиш ва уни ёнғин ўчириш мақсадларида узатиш учун ер ости гидрантларини очиш (ёпиш) ва ёнғин ўчириш энгларини улаш имкониятини таъминлаб бериши керак.

Ишчи босим остида бўлган ёнғин ўчириш колонкасининг ёпиш қурилмаларининг бошқарув органларида қўлланиладиган механик кучланиш 150 N дан ошмаслиги керак.

58. Босимли ёнғин ўчириш энглари ва улаш бошчалари ўт ўчириш моддаларини ёнғин жойига етказиб бериш имкониятини таъминлаши керак.

Ёнғин ўчириш энгларини улаш бошчалари ёнғин ўчириш энгларини бир-бирига ва бошқа ёнғин ўчириш жиҳозлари билан тез, зич ва мустаҳкам уланишини таъминлаши керак.

Босимли ёнғин ўчириш энглари ва улаш бошчалари, уларнинг қўлланилиш функциясига қараб мустаҳкамлик ва эксплуатацион хусусиятларига эга бўлиши керак.

Босимли ёнғин ўчириш энгларига техник хизмат кўрсатиш жиҳозлари босимли ёнғин ўчириш энгларини ишчи ҳолатда сақлаш учун комплекс ишлар бажарилишини таъминлаши керак.

59. Ёнғин ўчириш дастаклари, кўпик ҳосил қилиш генераторлари ва кўпик аралаштириш мосламалари ёнғин манбаига ўт ўчириш моддаларини етказиб бериш ва уни ўчириш ёки бино, иншоот, қурилиш конструкцияларини, технологик жиҳозларни ёки уларнинг қисмлари ҳимоялашни (совитишни) таъминлаши керак.

60. Ёнғин ўчириш (қўл ва лафет) дастаклари конструкцияси қуйидагиларни таъминлаши керак:

а) насадкасининг конструкцияси ва қўлланилиш вазифасига қараб ўт ўчирувчи моддалар оқимини (шу жумладан, кичик ва ўрта каррали ҳаво-механик кўпик) узлуксиз ёки пуркаладиган ҳолда шакллантириб чиқариб беришни;

б) пуркаладиган ўт ўчириш моддалари оқимининг машъаласининг (факел) конуси бўйлаб бир текис тақсимланишини;

в) оқимнинг пуркалган шаклидан узлуксиз туригача поғонасиз ўзгартирилишини;

г) ўт ўчириш воситалари сарфи узатишни тўхтатмасдан ўзгартирилишини (универсал турдаги ёнғин ўчириш дастаклари учун);

д) ишчи босим остида бўлган дастакнинг мустаҳкамлиги, улаш ва ёпиш қурилмаларининг герметик маҳкамлигини;

е) лафетли ёнғин ўчириш дастакларининг вертикал текисликда белгиланган бурчакларда қотирилишини;

ж) лафетли ёнғин ўчириш дастакларининг айлантириш механизмларини горизонтал ва вертикал текисликларда қўлда ва масофадан гидроёки электроюритгич ёрдамида бошқариш имкониятини.

61. Кўпик ҳосил қилувчи генераторлар конструкцияси кичик, ўрта, юқори каррали ҳаво-механик кўпиклар оқими ёки уларнинг комбинацияси шакллантирилишини таъминлаши керак.

62. Кўпик аралаштирув мосламалари (миқдорни ўзгартирадиган ва ўзгартирмайдиган) ҳаво-кўпик дастакларида ва кўпик генераторларида кўпик ҳосил қилувчи модданинг маълум каррали кўпикни ҳосил қилиш учун белгиланган концентрацияли сувли эритмасини таъминлаши керак.

63. Енглр учун мўлжалланган сув йиғиш мосламалари икки ва ундан ортиқ сув оқимларини ёнғин насосининг сўриш патрубкасига киришдан олдин бирлаштириб беришини таъминлашлари керак. Енглр учун мўлжалланган сув йиғиш мосламалари бирлаштирувчи патрубкларининг ҳар бири қайтарувчи клапанлар билан жиҳозланган бўлиши керак.

64. Енг тақсимлагичлар магистрал сув оқимини ёки кўпик ҳосил қилиш моддаси аралашмасининг ишчи енг линияларига тақсимлаб беришни ва ушбу линияларда ўт ўчириш моддалари сарфини ўзгартириб беришини таъминлаши керак.

Ишчи босим остида бўлган енг тақсимлагичларнинг ёпиш қурилмаларининг бошқарув органларида қўлланиладиган механик кучланиш 150 N дан ошмаслиги керак.

65. Ёнғин ўчириш гидроэлеваторлари ёнғин ўчириш насосининг жойлашуви ва сув сатҳи юзалари ҳар хил бўлган ва максимал сўриш босими баландлиги ошган ҳолларда очик сув манбаларидан сув олиб беришни, шунингдек ёнғинни ўчириш пайтида ёки синов жараёнида хоналарга тўкилган сувларни чиқариб ташлашни таъминлаши керак.

66. Ёнғин ўчириш сўрувчи сеткалари очик сув ҳавзаларидан тортиб олинган сувни филтрлашни таъминлаши ва насосларнинг созлигига таъсир қилиши мумкин бўлган қаттиқ заррачаларнинг киришига йўл қўймаслиги керак. Ёнғин ўчириш сўрувчи сеткалари қайтарувчи клапанлар билан жиҳозланган бўлиши керак.

67. Ёнғин ўчириш қўл нарвонлари ёнғин бўлинмалари шахсий таркибига, бино ва иншоотларнинг хоналари ва томларига чиқиш, ушбу жойларга ўт ўчириш моддаларини етказиб бериш, шунингдек, мазкур жойлардан одамларни қутқариш имкониятини таъминлаши керак.

Ёнғин ўчириш қўл нарвонларининг габарит ўлчамлари ва конструкцияси уларни ёнғин ўчириш автомобилларида ташиш имкониятини таъминлаши керак.

Ёнгин ўчириш қўл нарвонларининг механик мустаҳкамлиги, ўлчамлари, эргономик ва хавфсизлик кўрсаткичлари одамларни баланд сатҳлардан қутқариш ва зарур бўлган ёнгин ўчириш жиҳозларини кўтариш вазифаларини бажариш имкониятини таъминлаши керак.

68. Кабель буюмлар, шина ўтказгичлар, герметик кабель ўтказгичлар, муфталар, муҳандислик тизими қувурлари ёнгина қарши тўсиқларини кесиб ўтадиган жойлар (бўғинлар), туташ бўлган хоналарга ёнгиннинг хавfli омиллари тарқалишига йўл қўймаслиги керак.

Ушбу жойлар (тугунлар), оловбардошлик таснифларига мувофиқ белгиланган вақт давомида ёнгиннинг хавfli омиллари тарқалишининг олдини олишни таъминлаши керак.

69. Ёнгина қарши тўсиқлардаги очик тешик жойларини (проёмларини) тўлдирувчи қурилмалар (ёнгина қарши деразалар, эшиклар, ёнгина қарши чидамлилиги меъёрланган лифт шахталари эшиклари, дарвозалар, люклар, шторалар, роликли панжаларлар, экранлар, пардалар, нормал очилган ёнгина қарши клапанлар) оловбардошлик таснифларига мувофиқ меъёрланган вақт давомида ёнгиннинг хавfli омиллари тарқалишининг олдини олинишини таъминлаш керак.

70. Тутун-газ ўтказмайдиган ёнгина қарши эшиклар талаб этилаётган оловбардошлик чегарасида тутун ва газ киришига қаршилиқнинг минимал зарур қийматларини таъминлаши керак.

71. Тутун ўтказмайдиган эшиклар ёнгин пайтида тутун тарқалишга тўсқинлик қилиш керак.

72. Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибида ишлайдиган техник воситалар, уларнинг қўлланилиш функциясига қараб, бир ёки бир неча, шу жумладан ёнгин пайтида одамлар хавфсизлигини таъминлаш учун хавфсизлик зоналари ва ёнгин ўчириш бўлинмалари томонидан одамларни қутқариш, бино ва (ёки) иншоотларда ёнгин ўчоғини аниқлаш ва баргараф этиш учун зарур шароитларни таъминлаш мақсадида хоналар, зина катаклари, лифт шахталари, тамбур-шлюзлар тутунга тўлишининг олдини олишга қаратилган вазифаларни бажариши керак.

73. Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибидаги ҳаво юритгичларнинг конструкцияси оловбардош ва ёнмайдиган материаллардан тайёрланган бўлиши керак.

Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибига кирувчи ҳаво юритгичлар, хоналарни (биноларни) ажратувчи қурилиш конструкцияларини кесиб ўтадиган жойларнинг (бўғинлари) оловбардошлик даражаси бундай ҳаво юритгичлар учун талаб қилинадиган энг кам даражадан паст бўлмаслиги керак.

Шу билан бирга, ушбу ҳаво юритгичларни ушлаб турувчи конструкцияларини (осма) элементлари, фақатгина ҳаво юритгичлар учун белгиланган кўтариб туриш хусусиятини йўқотиш кўрсаткичи бўйича оловбардошлик даражасига эга бўлиши керак.

Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибидаги ёнғинга қарши ҳаво юритгичларнинг конструкцияларини ажратиладиган уланиш (шу жумладан, фланецли) жойларини зичлаш учун фақат ёнмайдиган материаллардан фойдаланиш мумкин.

74. Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибида ишлайдиган нормал очик ёнғинга қарши клапанлар ва нормал ёпиқ ёнғинга қарши клапанларни автоматик ва масофадан бошқариладиган очиб-ёпадиган мослама билан жиҳозланган бўлиши керак.

Нормал очик ёнғинга қарши клапанларни очиб-ёпадиган мослама таркибидаги термосезувчан элементларидан фақатгина ёрдамчи элемент сифатида назарда тутиб фойдаланиш мумкин. Таркибида термосезувчан элементи бўлган очиб-ёпадиган мосламаларни нормал ёпиқ ёнғинга қарши клапанларда қўллаш мумкин эмас. Нормал очик ёнғинга қарши клапанлар ва нормал ёпиқ ёнғинга қарши клапанлар талаб этилаётган оловбардошлик даражасида, тутун ва газ ўтказувчанлиги қаршилигининг минимал талаб қилинаётган қийматини таъминлаб бериши керак.

75. Табиий тортиш хусусиятига эга бўлган тутун сўриш люклари автоматик ва масофадан бошқариладиган (ёрдамчи термoeлементларни ишга тушириш имконияти билан) очиб-ёпадиган мослама билан ишлатилиши керак, улар механик (шу жумладан, қорли ва шамолли) юкломани енгил учун зарур бўлган тортиш кучини таъминлаб бериши керак.

76. Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибида ишлайдиган сўрувчи вентиляторлар юқори ҳароратли ёниш маҳсулотларини сўриб ташлаш жараёнида, одамларнинг эвакуацияси (одамларнинг эвакуация йўлакларидаги ҳимоя қилиш пайтида) учун етарли вақт ёки ёнғин тарқалиши ва уни ўчиришнинг умумий вақти (ёнғиндан хавфсиз жойларда одамларни ҳимоя қилиш учун) давомида ўз ишчи ҳолатини сақлаши керак.

77. Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибида ишлайдиган тутунга қарши экранлар (пардалар) автоматик ва масофадан (термoeлементларсиз) бошқариладиган мосламалар билан жиҳозланган ва ёнмайдиган материаллар асосида тайёрланган бўлиб, пардаларнинг тушириладиган ишчи узунлиги ёнғин пайтида ҳосил бўлган тутун қатламининг тарқалишини чеклашни таъминлаб бериш керак.

78. Тутунга қарши шамоллатиш тизимлари таркибида ишлайдиган техник воситалар параметрларининг ҳақиқий қийматлари (шу жумладан оловбардошлик ва тутун-газ сизиб киришига қаршилик чегаралари) синов (ўлчовлар) натижалари асосида белгиланиши керак.

Ушбу синовлар (ўлчовлар), зарур бўлган мазкур Техник регламент талабларини қўллаш ва ижро этиш ҳамда ёнғин хавфсизлиги ва ёнғинни ўчириш воситаларининг мувофиқлигини баҳолаш (тасдиқлаш) учун тадқиқот (синов), ўлчов ва намуналарни танлаш қоида ҳамда услубларни ўз ичига олган, тегишли ва рўйхатига киритилган стандартларга мувофиқ ўтказилиши керак.

4-боб. Ёнѓин хавфсизлиѓини таъминлаш ва ёнѓин ўчириш воситаларини идентификация қилиш, мувофиќликни баҳолаш ва тамѓалаш

79. Идентификация қилиш деганда, ёнѓин хавфсизлиѓини таъминлаш ва ёнѓин ўчириш воситаларни, тамѓаларда ва уларга қўшиб жўнатиладиган хужжатларда кўрсатилган тавсифига ва (ёки) таќдим этилган намунасига мувофиќликни аниќлаш деб тушунилади.

80. Ёнѓин хавфсизлиѓини таъминлаш ва ёнѓинни ўчириш воситаларининг идентификацияси қўйидагилар томонидан ўтказилади:

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муомалага чиқарадиган тайёрловчи; маҳсулотнинг мувофиќлиѓини баҳолаш ва тасдиќлаш маќсадида – сертификатлаштириш органи;

маҳсулотнинг Техник регламент талабларига мувофиќлиѓини текшириш маќсадида – давлат назорат органи.

81. Ёнѓин хавфсизлиѓини таъминлаш ва ёнѓин ўчириш воситаларни, илова қилинган хужжатларда ҳамда тамѓаларда кўрсатилган маълумотлар асосида ва уларни кўздан кечириш йўли билан идентификация қилиш имконияти бўлмаган таќдирда, техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатларда ушбу воситаларга ўрнатилган кўрсаткичларини аниќлаш йўли билан идентификация ўтказилиши рухсат этилади.

82. Ёнѓин хавфсизлиѓини таъминлаш ва ёнѓин ўчириш воситаларининг мувофиќлиѓини баҳолаш қуйидаги шаклларда амалга оширилади:

сертификатлаштириш;

мувофиќликни декларациялаш;

давлат назорати (текшируви).

83. Ёнѓин хавфсизлиѓини таъминлаш ва ёнѓин ўчириш воситаларга ва уларнинг қадоқларига, қайси хужжат асосида маҳсулот ишлаб чиқилганлиги, ишлаб чиқарилган мамлакати, тайёрловчининг (ишлаб чиқарувчининг) номи ва жойлашган манзили (почта манзили), типи (тури), маркаси, модели, қўлланилиши, маҳсулотнинг номланиши, асосий техник параметрлари ва хусусиятлари, товар белгиси, ишлаб чиқарилган санаси, сақлаш муддати ва шароитлари тўѓрисида ҳамда уларга мувофиќ маҳсулотни идентификация қилиш имкониятини берувчи маълумотларни ўз ичига олган тамѓа қўйилиши керак.

84. Тамѓада кўрсатилган маълумот давлат тилида баён этилиши керак. Ушбу маълумот бошқа тилларда ҳам баён этилиши мумкин, бунда маълумот мазмуни давлат тилида кўрсатилган маълумот билан бир хил бўлиши шарт.

85. Агар тамѓани бевосита ёнѓин хавфсизлиѓини таъминлаш ва ёнѓин ўчириш воситасининг ўзига қўйишнинг имкони бўлмаса, тамѓа маҳсулот қадоѓига қўйилади ва техник хужжатига киритилади. Тайёрловчи, ёнѓин

хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига тамға қўйиш имконияти мавжуд ёки мавжуд эмаслигини мустақил равишда аниқлайди. Тамғадаги ёзувлар тушунарли, ўқишга осон бўлиши ва кўздан кечириш учун қулай жойда қўйилиши керак.

86. Маҳсулотнинг транспорт қадоғига, уни сақлаш ва ташиш жараёнларида хавфсизлигини таъминлаш учун керакли ёзувлар ва белгилар қўйилади.

87. Истеъмолчига, ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғинни ўчириш воситаларининг мувофиқлиги тасдиқланганлиги тўғрисидаги маълумот тайёрловчи (ишлаб чиқарувчи) ва (ёки) етказиб берувчи томонидан қуйидаги шаклда тақдим этилади:

қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ акс эттирилган мувофиқлик белгиси шаклда;

ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситалари билан бирга юбориладиган белгиланган тартибда берилган мувофиқлик сертификати.

88. Мувофиқлик белгиси, ҳар бир ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғинни ўчириш воситасига унинг бутун хизмат муддати давомида аниқ ва равшан кўриниб туришини таъминлаб берган ҳолда, ҳар қандай акс эттирилиш усули билан, шунингдек техник ҳужжатлар ва қадоқларга қўйилади.

89. Агар ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғинни ўчириш воситаларига уларнинг ўзига хос хусусиятларини инобатга олиб, мувофиқлик белгисини тўғридан-тўғри акс эттириш имкони бўлмаган тақдирда, мувофиқлик белгисини уларнинг қадоғига ва техник ҳужжатларига туширишга рухсат этилади.

5-боб. Ўтиш даври

90. Техник регламент кучга кирган пайдан бошлаб, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига қўйиладиган талабларни белгиладиган амалдаги техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар Техник регламентга мувофиқлаштирилгунга қадар Техник регламентга зид бўлмаган қисмида қўлланилади.

91. Техник регламент амалга киритилган пайдан бошлаб амалдаги қонунчилик талабларига кўра мувофиқлигини баҳолаш мажбурий бўлган ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига нисбатан Миллий сертификатлаш тизими томонидан белгиланган қоидалар қўлланилади.

92. Техник регламент кучга киритилгунга қадар ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига расмийлаштирилган мувофиқлик сертификатлари ва санитария-эпидемиология хулосалари мазкур ҳужжатларда белгиланган муддат давомида амал қилади.

**6-боб. Техник регламент талабларига риоя этилиши
бўйича давлат назорати**

93. Техник регламент талабларига риоя этилиши юзасидан давлат назоратини Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, шунингдек, бошқа мутасадди давлат органлари ўз ваколатлари доирасида амалга оширади.

**7-боб. Техник регламент талабларини бузганлик
учун жавобгарлик**

94. Техник регламент талабларини бузганликда айбдор шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш
воситаларига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги
умумий техник регламентга
илова

**Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига
қўйиладиган талаблар тўғрисидаги умумий техник регламент
талаблари татбиқ этиладиган ёнғин хавфсизлигини
таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг
РУЙХАТИ**

Т/р	Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
I. Ўт ўчириш моддалари			
1.	Умумий мақсадли ўт ўчириш кукунлари	2836 30 000 0 3104 20 500 0 3104 30 000 0 3104 90 000 9 3105 30 000 0 3105 40 000 0 3105 90 800 0 3813 00 000 0	1с, 3с, 4с
2.	Ёнғин ўчириш учун кўпик ҳосил қилувчи моддалар	3402 11 3402 13 000 0 3402 19 000 0 3813 00 000 0	1с, 3с, 4с
3.	Юқоридан бериладиган, сувда парчаланадиган ёнувчи суюқликларда ёнғинларини ўчириш учун кўпик ҳосил қилувчи моддалар	3402 11 3402 13 000 0 3402 19 000 0 3813 00 000 0	1с, 3с, 4с
4.	Намловчи моддалар	3402 11 3402 13 000 0 3402 19 000 0 3813 00 000 0	3д, 4д, 6д
5.	Газли ўт ўчириш моддалари	2804 21 000 0 2804 30 000 0 2903 39 290 0 2903 76 900 0	3д, 4д, 6д
II. Оловдан ҳимоялаш воситалари			
6.	Ёғочларни ва улар асосида ишлаб чиқарилган материалларни оловдан ҳимоялаш воситалари	2520 2530 2811 2827 2835 3105 3209 3214 3809 3824 99 700 0 6811 40 000 6812 93 000 0 6815	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
7.	Пўлат ва (ёки) темирбетон конструкцияларни оловдан ҳимоялаш воситалари	2520 2530 3209 3214 3816 00 000 0 3824 99 700 0 6806 6808 00 000 0 6809 6810 681140 000 6812 93 000 0 6815 6902	1с, 3с, 4с
8.	Кабелларни оловдан ҳимоялаш воситалари	2520 2530 3209 3214 3824 99 700 0 6815	1с, 3с, 4с
III. Поғонажли электромонтаж маҳсулотлари			
9.	Нометалл материаллардан тайёрланган поғонажли электромонтаж маҳсулотлари	3916 10 000 0 3916 20 000 0 3916 90 3917 21 100 0 3917 21 900 3917 22 100 0 3917 22 900 3917 23 100 3917 23 900 3917 29 000 3917 32 000 3917 39 000 3925 90 200 0 8547 20 000 8547 90 000 0	1с, 3с, 4с
IV. Ўт ўчиргичлар			
10.	Олиб юриладиган ўт ўчиргичлар	8424 10 000 0	1с, 3с, 4с
11.	Кўчма ҳаракатланувчи ўт ўчиргичлар	8424 10 000 0	1с, 3с, 4с
V. Автоном ёнғин ўчириш қурилмалари			
12.	Автоном ёнғин ўчириш қурилмалари	8424 10 000 0	1с, 3с, 4с
VI. Ёнғин ўчириш шкафлари, ёнғин ўчириш кранлари			
13.	Ёнғин қарши шкафлари	9403 10 930 0 9403 20 800 9	3д, 4д, 6д
14.	Ёнғин ўчириш кранлари, беркитиш ёнғин ўчириш клапанлари	8481 80 190 0 8481 80 819 9 8481 80 850 8	3д, 4д, 6д
VII. Мобил ёнғинни ўчириш воситалари			
15.	Асосий ёнғин ўчириш автомобиллари	8705 30 000 1	3д, 4д, 6д

Т/р	Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
16.	Штаб ёнғин ўчириш автомобиллари	8702 10 119 9 8702 20 112 9 8702 20 119 9 8702 30 119 9 8702 90 119 0 8702 90 319 0 8702 90 809 0 8703 22 109 9 8703 23 198 8 8703 24 109 8 8703 31 109 0 8703 32 199 0 8703 33 199 0 8703 40 109 9 8703 40 309 9 8703 40 510 9 8703 40 599 9 8703 40 709 9 8703 50 109 9 8703 60 109 9 8703 60 309 9 8703 60 510 9 8703 60 599 9 8703 60 709 9 8703 70 109 9 8704 22 910 8 8704 31 910 0 8705 30 000 1	3д, 4д, 6д
17.	Ёнғин ўчириш автоқўтаргичлари	8705 30 000 1	3д, 4д, 6д
18.	Ёнғин ўчириш автонарвонлари	8705 30 000 1	3д, 4д, 6д
19.	Ёнғин авария-қутқарув автомобиллари	8702 10 119 9 8702 10 919 9 8702 20 112 9 8702 20 119 9 8702 30 119 9 8702 90 119 0 8702 90 319 0 8702 90 809 0 8703 22 109 9 8703 23 198 8 8703 24 109 8 8703 31 109 0 8703 32 199 0 8703 33 199 0 8703 40 109 9 8703 40 309 9 8703 40 510 9 8703 40 599 9 8703 40 709 9	3д, 4д, 6д

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
		8703 50 109 9 8703 60 109 9 8703 60 309 9 8703 60 510 9 8703 60 599 9 8703 60 709 9 8703 70 109 9 8704 22 910 8 8704 31 390 8 8704 31 910 0 8705 30 000 1	
20.	Ёнгин ўчириш автокўпиккўтаргичлари	8705 30 000 1	3д, 4д, 6д
21.	Алоқа ва ёритиш автомобиллари	8702 10 119 9 8702 10 919 9 8702 20 112 9 8702 20 119 9 8702 30 119 9 8702 90 119 0 8702 90 319 0 8702 90 809 0 8703 22 109 9 8703 23 198 8 8703 24 109 8 8703 31 109 0 8703 32 199 0 8703 33 199 0 8703 40 109 9 8703 40 309 9 8703 40 510 9 8703 40 599 9 8703 40 709 9 8703 50 109 9 8703 60 109 9 8703 60 309 9 8703 60 510 9 8703 60 599 9 8703 60 709 9 8703 70 109 9 8704 22 910 8 8704 31 910 0 8705 30 000 1 8705 90 800 1 8705 90 800 5	3д, 4д, 6д
22.	Газ ва тутундан ҳимоялаш хизмати автомобиллари	8702 10 119 9 8702 10 919 9 8702 20 112 9 8702 20 119 9 8702 30 119 9 8702 90 119 0	3д, 4д, 6д

Т/р	Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
		8702 90 319 0 8702 90 809 0 8703 22 109 9 8703 23 198 8 8703 24 109 8 8703 31 109 0 8703 32 199 0 8703 33 199 0 8703 40 109 9 8703 40 309 9 8703 40 510 9 8703 40 599 9 8703 40 709 9 8703 50 109 9 8703 60 109 9 8703 60 309 9 8703 60 510 9 8703 60 599 9 8703 60 709 9 8703 70 109 9 8704 22 910 8 8704 31 910 0 8705 30 000 1 8705 90 800 1 8705 90 800 5	
23.	Мобил робототехник комплекслар	8479 50 000 0	3д, 4д, 6д
24.	Ёнғин ўчириш мотопомпалари	8413 60 390 0 8413 70	3д, 4д, 6д
25.	Мобил ёнғин ўчириш воситалари учун ёнғин ўчириш марказдан қочма насослари	8413 70	3д, 4д, 6д
VIII. Ёнғин автоматик тизимлари таркибида ишлайдиган техник воситалар (ёнғин сигнализацияси тизимлари, ёнғин ҳақида хабар бериш тизимлари, ёнғин пайтида одамларни огоҳлантириш ва эвакуациясини бошқариш тизимлари)			
26.	Ёнғин хабарлагичи, қўлда ишга тушириладиган ёнғин хабарлагичи	8531 10 9022 29 000 0 9027 10	1с, 3с, 4с
27.	Ёнғин автоматик тизимларининг техник воситалари учун узлуксиз электр таъминоти манбалари	8504 40 300 2 8504 40 300 9 8504 40 550 0 8504 40 820 0 8504 40 840 0 8504 40 880 0 8504 40 900 0	1с, 3с, 4с
28.	Ёнғин хабаргоҳи	8517 62 000 9 8518 21 000 0 8518 22 000 9 8518 29 300 9 8518 29 950 0 8519 81 110 0	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
		8531 10 8543 70 900 0 9405 60 200 2 9405 60 200 8 9405 60 800 2 9405 60 800 8	
29.	Ёнгин қабул қилиш-назорат ва бошқарув асбоблар ҳамда уларнинг функцияларини кенгайтириш учун мўлжалланган бошқа асбоблар	8517 61 000 8517 70 8518 10 300 9 8518 10 950 0 8518 40 800 9 8518 50 000 0 8518 90 000 9 8519 30 000 0 8519 81 110 0 8519 81 450 0 8519 81 610 8519 81 750 8519 81 950 9 8519 89 150 0 8519 89 190 0 8519 89 900 9 8527 13 100 0 8527 13 990 0 8527 91 910 0 8531 10 8537 10	1с, 3с, 4с
30.	Масофадан индикация киладиган қурилмалар	8531 10 8531 20 200 0	1с, 3с, 4с
31.	Шлейфнинг ишлашини текшириш ва назорат қилиш қурилмалари	8531 10 8537 10	1с, 3с, 4с
32.	Ёнгин ҳақида хабар узатиш тизимлари	8517 61 000 8517 62 000 8517 69 390 0 8517 69 900 0 8517 70 190 0 8517 70 900 8526 10 000 9 8531 10 8537 10 8543 20 000 0 8543 70 300 9	1с, 3с, 4с
33.	Индивидуал ёнгин ҳақида хабарлаш тизимлари	8531 10	1с, 3с, 4с
34.	Масофадан ишга тушириш қурилмалари	8531 10	1с, 3с, 4с
IX. Автоматик ёнгин ўчириш тизимлари (шу жумладан автоном ёнгин ўчириш тизимлари, роботлаштирилган ёнгин ўчириш тизимлари, модулли ёнгин ўчириш тизимлари) таркибида ишловчи техник воситалар			
35.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнгин ўчириш тизимларининг бошқарув узеллари	8481 80 599 0	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
36.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг спринклер ва дренчер сигнал клапанлари	8481 80 599 0 8481 80 710 0 8481 80 739 9 8481 80 790 0 8481 80 870 0 8481 80 990 7	3д, 4д, 6д
37.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг дренаж клапанлари	8481 80 599 0 8481 80 710 0 8481 80 739 9 8481 80 790 0	3д, 4д, 6д
38.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг қайтарувчи клапанлари	8481 80 599 0 8481 80 710 0 8481 80 739 9 8481 80 790 0	1с, 3с, 4с
39.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг лўқидон (задвижка) ва зулфин (затвор)лари	8481 80 599 0 8481 80 610 0 8481 80 639 0 8481 80 690 0 8481 80 850 8	1с, 3с, 4с
40.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг кранлари	8481 80 599 0 8481 80 819 9	3д, 4д, 6д
41.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг эксгаустерлари	8481 80 599 0	3д, 4д, 6д
42.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг акселераторлари	8481 80 599 0	3д, 4д, 6д
43.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг гидротезлатгичлари	8481 80 599 0	3д, 4д, 6д
44.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг босим сигнализаторлари ва суюқлик оқимини сигнализаторлари	8481 80 599 0	1с, 3с, 4с
45.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг компенсаторлари	8481 80 599 0	3д, 4д, 6д
46.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг ушлаб туриш камералари	8481 80 599 0	3д, 4д, 6д
47.	Автоматик сувли ва кўпикли ёнғин ўчириш тизимларининг филтрлари	8421 21 000 9	3д, 4д, 6д
48.	Овозли гидравлик ёнғин хабаргоҳлари	8306 10 000 0	3д, 4д, 6д
49.	Сувли ва кўпикли спринклер ва дренчер пуркагичлари	8424 30 900 0 8424 89 000 9 8424 90 000 0	1с, 3с, 4с
50.	Кўпикли ёнғин ўчириш қурилмаларининг дозаторлари	7307 11 7309 00 590 0 7310 10 000 0 7412 20 000 0 7609 00 000 0 8424 8479 82 000 0 8479 89 600 9 8481 10 190 8 8481 10 990 8	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
51.	Юпқа сув пуркайдиган автоматик ёнғин ўчириш қурилмаларининг модуллари	8424 89 000 9	1с, 3с, 4с
52.	Автоматик газли ёнғин ўчириш қурилмаларининг модуллари	7311 00 7613 00 000 0 8424 10 000 0 8424 89 000 9	1с, 3с, 4с
53.	Автоматик газ-кукунли ёнғин ўчириш қурилмаларининг модуллари	7311 00 7613 00 000 0 8424 10 000 0 8424 89 000 9	1с, 3с, 4с
54.	Автоматик кукунли ёнғин ўчириш қурилмаларининг модуллари	7311 00 7613 00 000 0 8424 10 000 0 8424 89 000 9	1с, 3с, 4с
55.	Автоматик кукунли ёнғин ўчириш қурилмаларининг газ тарқатиш мосламалари	8424 89 000 9 8481 80 390 0 8481 80 599 0 8481 80 739 9 8481 80 990 7	1с, 3с, 4с
56.	Автоматик газли ёнғин ўчириш қурилмаларининг ёнғинга қарши изотермик резервуарлари	7311 00 7613 00 000 0	3д, 4д, 6д
57.	Ўт ўчириш аэрозолининг генераторлари	3813 00 000 0 8424 10 000 0 8424 20 000 0 8424 30 080 0 8424 30 900 0 8424 41 900 0 8424 49 990 0 8424 89 000 9 8424 90 000 0	1с, 3с, 4с
Х. Роботлаштирилган ёнғин ўчириш қурилмалари			
58.	Роботлаштирилган ёнғин ўчириш қурилмалари	8424 20 000 0 8424 30 080 0 8424 30 900 0 8424 41 900 0 8424 49 990 0 8424 89 000 9 8424 90 000 0 8479 50 000 0	1с, 3с, 4с
XI. Ёнғин ўчирувчилар нафас олиш ва кўриш органлари учун шахсий ҳимоя воситалари			
59.	Ёнғин ўчирувчиларни изоляцияловчи нафас олиш аппаратлари (сиқилган ҳаволи, сиқилган кислородли)	9020 00 000 0	1с, 3с, 4с
60.	Ёнғинда ишлатиладиган нафас олиш ва кўриш органларини ҳимояловчи шахсий ҳимоя филтрловчи воситалари	9020 00 000 0	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
61.	Ёнгинда ишлатиладиган ўзини-ўзи қутқариш изоляцияловчи ҳимоя воситалари	9020 00 000 0	1с, 3с, 4с
62.	Ёнгин ўчирувчиларнинг нафас олиш ва кўриш органлари шахсий ҳимоя воситаларининг юз қисмлари	4016 10 000 9 9020 00 000 0	1с, 3с, 4с
63.	Ёнгин ўчирувчилар нафас йўллари ҳимояловчи аппаратларни ва ёнгин ўчирувчилар ўзини-ўзи қутқариш ҳимоя воситаларининг баллонлари	7311 00 1100 7311 00 300 0 7311 00 910 0 7613 00 000 0	1с, 3с, 4с
64.	Ёнгин ўчирувчилар нафас йўллари ҳимояловчи аппаратларни текшириш қурилмалари	9026 20 9026 80	1с, 3с, 4с
65.	Ёнгин ўчирувчилар нафас йўллари ҳимояловчи аппаратларни баллонларини тўлдириш учун компрессор қурилмалари	8414 40 8414 80	1с, 3с, 4с
XII. Ёнгин ўчирувчининг махсус ҳимоя кийими			
66.	Ёнгин ўчирувчининг умумий мақсадли махсус ҳимоя кийими	6201 19 000 0 6201 93 000 0 6201 99 000 0 6203 12 000 0 6203 19 300 0 6203 19 900 0 6203 22 100 0 6203 23 100 0 6203 29 110 0 6203 33 100 0 6203 39 110 0 6203 41 300 0 6203 43 110 0 6203 43 310 0 6203 49 110 0 6203 49 310 0 6210 10 980 0 6211 33 100 0 6211 43 100 0	1с, 3с, 4с
67.	Ёнгин ўчирувчининг юқори иссиқлик таъсирига қарши махсус ҳимоя кийими	6201 19 000 0 6201 93 000 0 6201 99 000 0 6203 12 000 0 6203 19 300 0 6203 22 100 0 6203 23 100 0 6203 29 110 0 6203 33 100 0 6203 39 110 0 6203 41 300 0 6203 43 110 0 6203 43 310 0 6203 49 110 0	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
		6203 49 310 0 6210 10 980 0 6211 33 100 0 6211 43 100 0 7019 19 900 9 7019 32 000 9 7019 39 000 1 7019 39 000 8 7019 59 000 0 7019 90 000 9	
68.	Ёнгин ўчирувчининг изоляцияловчи типдаги махсус ҳимоя кийими	6201 19 000 0 6201 99 000 0 6203 12 000 0 6203 19 300 0 6203 19 900 0 6203 22 100 0 6203 23 100 0 6203 29 110 0 6203 33 100 0 6203 39 110 0 6203 41 300 0 6203 43 110 0 6203 43 310 0 6203 49 110 0 6203 49 310 0 6210 10 980 0 6211 32 100 0 6211 33 100 0 6211 39 000 0 6211 43 100 0	1с, 3с, 4с
69.	Ёнгин ўчирувчилар учун иссиқликка чидамли ички кийими	6107 12 000 0 6107 19 000 0 6107 22 000 0 6107 29 000 0 6107 99 000 0 6109 90 200 0 6109 90 900 0	1с, 3с, 4с
ХIII. Ёнгин ўчирувчининг қўллари, оёқлари ва боши учун шахсий ҳимоя воситалари			
70.	Ёнгин ўчирувчилар учун подшлемник	6505 00 900 0 6506 99 909 0	1с, 3с, 4с
71.	Ёнгин ўчирувчининг қўллари учун шахсий ҳимоя воситалари	4203 29 100 0 6116 10 200 0 6116 93 000 0 6116 99 000 0 6216 00 000 0	1с, 3с, 4с
72.	Ёнгин ўчирувчининг оёқлари учун шахсий ҳимоя воситалари	6401 10 000 0 6401 92 100 0 6401 99 000 0 6402 99 050 0	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
		6402 99 100 0 6402 99 930 0 6403 40 000 0 6403 91 130 0 6403 91 930 0 6403 99 330 0 6403 99 930 0	
73.	Бош учун шахсий ҳимоя воситалари (ёнгин ўчирувчи каскаси)	6506 10	1с, 3с, 4с
XIV. Ёнгинда баланд қаватлардан одамларни қутқариш воситалари			
74.	Ёнгин ўчириш қўл нарвони	7326 90 300 0 7616 99 900 8	1с, 3с, 4с
75.	Ёнгин-қутқарув арқонлари	5607 50 5609 00 000 0	3д, 4д, 6д
76.	Ёнгин-қутқарув камарлари	4203 30 000 0 6307 20 000 0	3д, 4д, 6д
77.	Ёнгин ўчирувчилар карабини	7326 90 920 1 7326 90 920 9 7326 90 940 7326 90 980 3 7326 90 980 7 7616 99	3д, 4д, 6д
78.	Ёнгин-қутқарув траплари	6307 90 100 0 6307 90 980 0 7326 90 300 0 7616 99 900 8	1с, 3с, 4с
79.	Ёнгин-қутқарув сакраш қурилмалари	4016 95 000 0 6306 12 000 0 6306 19 000 0 6306 90 000 0	1с, 3с, 4с
80.	Ёнгин-қутқарув енглари	6307 90 100 0 6307 90 980 0	3д, 4д, 6д
81.	Ёнгин-қутқарув арқонли тушириш қурилмалари	5607 50 5609 00 000 0 8425 19 000 9 8428 90 900 0	1с, 3с, 4с
82.	Осма ёнгин-қутқарув нарвонлари	7326 90 300 0 7616 99 900 8	3д, 4д, 6д
XV. Ёнгинларда махсус ишларни амалга ошириш анжомлари			
83.	Ёнгинларда махсус ишларни амалга ошириш учун мулжалланган анжомлар	4016 95 000 0 8201 40 000 0 8201 60 000 0 8201 90 000 9 8205 59 8205 90 8425 19 000 9 8425 39 000 8425 42 000 0	3д, 4д, 6д

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
		8425 49 000 0 8467 11 8467 19 000 0 8467 21 8467 22 8467 29 8467 89 000 0 8467 92 000 0 8467 99 000	
XVI. Қўшимча ёнгин ўчириш анжомлари			
84.	Ёнгин ўчирувчилар фонарлари, тепловизорлари, радиомаяклари, товушли маяклари	8513 10 000 0 8525 80 8526 91 8531 10 8531 80	3д, 4д, 6д
XVII. Ёнгин ўчириш жиҳозлари			
85.	Ёнгин ўчириш улаш бошчалари	7307 11 7307 19 7307 29 7307 99 7609 00 000 0 8481 80 190 0 8481 80 390 0 8481 80 599 0 8481 80 639 0 8481 80 690 0 8481 80 790 0 8481 80 850 8 8481 80 990 7	3д, 4д, 6д
86.	Ёнгин ўчириш гидрантлари	8481 80 190 0 8481 80 390 0 8481 80 599 0 8481 80 639 0 8481 80 690 0 8481 80 710 0 8481 80 790 0 8481 80 850 8 8481 80 990 7	3д, 4д, 6д
87.	Ёнгин ўчириш колонкаси	8481 80 190 0 8481 80 390 0 8481 80 599 0 8481 80 639 0 8481 80 690 0 8481 80 710 0 8481 80 790 0 8481 80 850 8 8481 80 990 7	3д, 4д, 6д

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
88.	Кўпик аралаштирув мосламалари	7307 11 7307 19 900 0 7307 22 900 0 7307 29 100 8 7307 29 800 9 7307 92 900 0 7307 99 7609 00 000 0 8424 20 000 0 8424 89 000 9 8424 90 000 0 8481 80 110 0 8481 80 190 0 8481 80 990 7	3д, 4д, 6д
89.	Сув йиғув мосламалари	7307 11 7307 19 900 0 7307 29 100 8 7307 29 800 9 7307 99 7326 19 900 9 7326 20 000 2 7326 20 000 9 7326 90 920 9 7326 90 940 9 7326 90 980 7 7609 00 000 0 7616 99 100 8 7616 99 900 8	3д, 4д, 6д
90.	Енг тақсимлагичлари	7307 11 7307 19 900 0 7307 29 7307 99 800 9 7609 00 000 0 7616 99 900 8 8481 80 190 0 8481 80 390 0 8481 80 599 0 8481 80 639 0 8481 80 690 0 8481 80 790 0 8481 80 850 8 8481 80 990 7	3д, 4д, 6д
91.	Ёнгин ўчириш гидроэлеваторлари	8413 82 009 9	3д, 4д, 6д
92.	Ёнгин ўчириш сўрувчи тўрлари	7307 11 7307 19 900 0 7307 29 7307 99 800 9 7609 00 000 0 7326 19 900 9 7326 20 000 2	3д, 4д, 6д

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
		7326 20 000 9 7326 90 920 9 7326 90 940 9 7326 90 980 7 7609 00 000 0 7616 91 000 0 7616 99 100 8 7616 99 900 8	
93.	Ёнгин ўчириш босимли енглар	5909 00	1с, 3с, 4с
94.	Ёнгин ўчириш босимли енгларга техник хизмат кўрсатиш жиҳози	8479 89 970 8	3д, 4д, 6д
95.	Ёнгин ўчириш қўл дастаклари	8424 20 000 0 8424 41 900 0 8424 49 8424 90 000 0	1с, 3с, 4с
96.	Ёнгин ўчириш лафет дастаклари	8424 20 000 0 8424 41 900 0 8424 49 8424 89 000 9 8424 90 000 0	1с, 3с, 4с
97.	Кўпик хосил қилувчи генераторлари	7307 11 7307 19 900 0 7307 22 900 0 7307 29 100 8 7307 29 800 9 7307 92 900 0 7307 99 100 0 7307 99 800 9 7609 00 000 0 8424 20 000 0 8424 89 000 9 8424 90 000 0 8481 80 110 0 8481 80 190 0 8481 80 990 7	1с, 3с, 4с
XVIII. Ёнгин тўсиқларнинг проёмларини тўлдириш			
98.	Ёнгинга қарши деразалар, эшиклар, ёнгинга қарши чидамлилиги меъёрланган лифт шахталари эшиклари, дарвозалар, люклар, пардалар, роликли панжаралар, экранлар, занавеслар	4418 10 4418 20 7019 59 000 0 7308 30 000 0 7308 90 590 0 7610 10 000 0 7610 90 900 0 8431 31 000 0	1с, 3с, 4с
99.	Бино ва иншоотлар муҳандислик тизимларидаги кабель маҳсулотлари, шинали ўтказгичлар, герметик кабель киритувлари, муфта ва қувурлар ёнгин қарши тўсиқларини кесиб утадиган узеллари	6806 90 000 0 6815 10 8484 10 000 9	1с, 3с, 4с

Т/р	Ёнгин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнгин ўчириш воситаларининг номи	ТИФ ТН коди	Мувофиқлигини тасдиқлаш схемалари
100.	Газ-тутун ўтказмайдиган ёнгинга қарши эшиклар, тутун ўтказмайдиган эшиклар	4418 10 4418 20 7019 59 000 0 7308 30 000 0 7610 10 000 0 7610 90 900 0 8431 31 000 0	1с, 3с, 4с
ХІХ. Тутунга қарши шамоллатиш тизимларининг таркибида фаолият кўрсатувчи техник воситалар			
101.	Ёнгинга қарши нормал очилган, ёнгинга қарши нормал ёпилган клапанлар, тутун люклари (қапқоқ)	8481 80 639 0 8481 80 739 9 8481 80 739 9 8481 80 850 8 8481 80 990 7	1с, 3с, 4с
102.	Ёнгинга қарши экранлар (пардалар, занавеслар)	7019 59 000 0 7019 90 000	1с, 3с, 4с
103.	Сўрувчи вентиляторлар	8414 59	1с, 3с, 4с
104.	Ҳаво юритгичлар	7305 31 000 0 7305 39 000 0 7305 90 000 0 7306 30 720 9 7306 30 770 8 7306 30 800 0 7306 40 200 9 7306 40 800 8 7306 50 800 9 7308 90 980 9	1с, 3с, 4с

Вазирлар Маҳкамасининг
2022 йил “~~28~~” сентябрдаги 536-сон қарорига
2-илова

**Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига
қўйиладиган талаблар тўғрисидаги умумий техник регламентни жорий қилиш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддатлар
I босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги	Сертификатлаштириш органлари ва синов лабораторияларига тасдиқланган Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги умумий техник регламентни (кейинги ўринларда – Техник регламент) етказиш.	Уч кун
II босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги	1. Ўзбекистон Республикасида мувофиқлиги тасдиқланиши шарт бўлган мувофиқликни баҳолаш объектлари рўйхатига ўзгартириш ва қўшимчалар киритишга доир таклифлар ишлаб чиқиш ва таҳлил қилиш. 2. Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларини стандартлаштириш бўйича амалдаги норматив ҳужжатлар рўйхатини тузиш ва хатловдан ўтказиш. 3. Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларини стандартлаштириш бўйича норматив ҳужжатларни қўллашда мажбурийликни бекор қилиш ва ихтиёрийликни таъминлаш тўғрисида белгиланган тартибда қарор қабул қилиш.	Уч ой Бир ой Ўн кун
III босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги	Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ва ёнғин ўчириш воситаларини тасдиқланган Техник регламент талабларига мувофиқлигини баҳолаш учун, сертификатлаштириш органлари ва синов лабораторияларини аккредитация қилиш кўламини кенгайтириш бўйича чораларни кўриш.	Олти ой

IV босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги Фавкулудда вазиятлар вазирлиги,	Тасдиқланган Техник регламентнинг мақсадлари, мазмуни ва уни қўллаш тартиби тўғрисида аҳолини, давлат ва хўжалик бошқарув органларини, тадбиркорлик субъектларини кенг хабардор қилишни таъминлаш.	Жадвалга мувофиқ
V босқич	Тадбиркорлик субъектлари	1. Техник регламентни ўрганиш, ходимларни (сифат учун масъул) ўқитиш ва Техник регламентни ишлаб чиқаришга жорий қилиш. 2. Мувофиқликни баҳолаш тартибидан ўтказилиши учун, тегишли маҳсулот намуналарини Техник регламенти талабларига мувофиқ тайёрлаш.	Бир ой Техник регламенти кучга кирган кундан бошлаб
VI босқич	Мувофиқликни баҳолаш органлари	1. Белгиланган тартибда мувофиқликни баҳолаш тартибини амалга ошириш. 2. Мувофиқлик сертификатини (ёки Санитария-эпидемиологик хулосасини) бериш ёки қонунчилик ҳужжатларининг аниқ нормалари кўрсатилган ҳолда, бериш рад этилганлиги тўғрисида ёзма равишда хабардор қилиш.	Белгиланган тартибда (ариза олинган кундан бошлаб, 14 кундан кечиктирмай)
VII босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Фавкулудда вазиятлар вазирлиги	Техник регламент талабларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга ошириш.	Белгиланган тартибда

